

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 10 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 34. szám.

Nagyvárad.

Csütörtök 1914. február 12

A játékbarlang kibiceei.

Nem sok ideje annak, hogy a margitszigeti játékbank ügye bele került a magyar politikai kavardásba, de ez a rövid idő is elég volt ahhoz, hogy az ügy mérges kelevényé dagadjon.

Egyes lapokban valósággal állandó rovattá lett a margitszigeti panama ügye; s valahányszor ezeket a panamákat ostromozó cikkeket olvastuk, a fővárosi sajtó üzleti alapra fektetett részében mindig szinte hajlandó lett volna az ember hangosan kifejezést adni elragadtatásának a fölött, hogy ennyi ékeszavu derék Cató van az országban. Még a sajtó bizonyos részébe is jut belőlük.

Néha ugyan elő-előtoltult az a kérdés, vajjon végig Catók-e ezek az urak? De aztán elhallgatott a nyugtalan kémkedés. Ilyen nemes felháborodással a panamák ellen csak egy igazi Cató tud kitörni.

Tegnap aztán a panamával kapcsolatban pikáns akták kerültek az ország elé.

A Catók addig-addig háborogtak, míg lecsillapításukra előkerítették egy kis kimutatást s ebből az írásból olvasta a fejükre Tisza István, melyik Cató hány ezer koronát kapott a „margitszigeti pinkapénzből,” — bizonyosan nem az illetők szép szeme vagy görbe orra kedvéért.

Szó a mi szó, csunya dolog volt a margitszigeti játékbank felállításának terve. Igazi panama-mivoltában azonban most ismerjük meg az ügyet, mikor kiderül, hogy a bünbarlang felállításának támoga-

tásáért mennyi pénzt vágtak zsebre egyes catói érzékenységi lapok.

Éppen azok, a melyek mostanában legsürgősebb szükségét érezték annak, hogy a „margitszigeti pinkapénz” fölött napról-napra felháborodjanak; pedig a körül a pinkapénz körül ezek a derék Catók nem eredmény nélkül szerepeltek kibicekként.

A kibickedésből most leleplezés lett.

Megtudtuk, mi az ára a sajtó egy része lelkiismeretének? Aránylag nem is sok: 505.000 korona. Ebből a budapesti sajtó 280.000 koronát kapott, a miből ismét csak a margitszigeti tervezett bünbarlang jóindulatú támogatásának számlájára 190.000 korona esik. A budapesti sajtó egy jelentékeny részének a lelkiismeretét tehát nem is egészen kétszáz ezer koronáért meg lehetett vásárolni. Igazán potomság.

Mit panaszkodunk mi még drágaságról? A kenyér, a hús, a lakás, a fa csakugyan drága, de a sajtó egy részének a lelkiismerete annál olcsóbb. Minden elfogadható áron eladó.

S szeretnék ők azt az árat látni, a melyet el ne fogadnának.

Ismételjük: a margitszigeti játékbarlang felállítása bün lett volna, szégyenfoltja Magyarországnak. De épp azért egy vállalatból, a mely ilyen bünbarlang felállítására alakult, tizezreket elfogadni: aljasság. Tizezreket nem szokás ellenszolgáltatás nélkül osztogatni. Az a 190.000 korona valaminek a jól kialakított vételára volt, ez a valami pedig egyeseknek a lelkiismerete s

az ellenszolgáltatás a közvélemény félrevezetése lett volna.

Mikor aztán a Margitszigetet még sem sikerült büntényévé változtatni, a jó áron értékesített lelkiismeretek egyszerre ismét felébredtek és tombolni kezdtek az erkölcs, a tisztesség nevében.

Ugyan miért ébredtek fel ezek a lelkiismeretek pont akkor, a mikor Tisza a játékbank engedélyokiratát széttepte s ezzel biztos lett minden megvásárolt alak, hogy a bezsebelt pénzért nem kell ellenszolgálatot nyújtani? Hiszen régen ismerték az ügyet, a fölvert tizezrek elég jól megmagyarázták, miről van szó!

És a kik legmagasabb árfolyamon adták el a lelkiismeretüket, azok lettek a lehangosabb Catók!

Valahogyan az a jól ismert egyszeri tolvaj jut az ember eszébe, a ki lehangosabban kiabált „fogjátok meg!”-et.

A közönség pedig, melynek bőrére a margitszigeti pinkapénz feneketlen zsebü kibiceit ezt a botrányos panamát megcsinálták, tovább is jártni fogja lepénzelt újságját.

Pedig talán valamit a közönség is tehetne már a sajtója érdekében. Vagy még ez a vesztegetés sem volt elég?

A megvesztegetőnek befutottak a játékbank engedélyének ki nem adásával. A közönségen a sor, hogy a megvesztegetett firmákat kiharangozza a közéletből. A hamis kártyásnál semmivel sem különb a pinkapénzeket elorzó kibicé. Miért járjanak ezek tovább szabadon Cató ellopott köntösében? *

HOLLANDY, PAPP ÉS VELICS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
Kaszárnya-tér 7. szám. (Pankolics-telep)

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyisintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket rak-táron tartunk. — Jobbminőségű butorok javítása és tenyézése (a helyszínén is) azonnal jutányos áron eszközöltetik. — Tervekkel és rajzokkal kívánatra díjtalanul szolgátunk.

A Margitsziget kijárói.

A játékbank ügye.

A miniszterelnök a képviselőház tegnapi ülésén nyilatkozott a margitszigeti játékbank kijáróinak ügyéről. A hozzá intézett interpellációra adott válaszában Tisza István gróf megdöbbenő leleplezéssel szolgált a fővárosi sajtó egy részéről.

Az ülés.

Szász Károly elnök tíz perccel tizenegy óra előtt nyitja meg az ülést. Jelenti, hogy Andrássy Gyula gróf kizárásának ideje a mai napon letelt.

A Ház harmadik olvasásban is megszavazza a váltójogi törvényjavaslatokat.

Az elnök indítványozza, hogy a következő ülés a jövő kedden legyen és hogy ennek napirendjére tüzzék ki a választókerületek új beosztásáról szóló törvényjavaslatot.

A Ház ehhez hozzájárul.

A közmunkatanács ügye.

Szeitovszky Béla a miniszterelnökhöz interpellációt intéz a margitszigeti játékbank és a közmunkatanács ügyében.

Interpellációjában kérde, hogy véget ért-e már a vizsgálat és hogy hajlandó-e a miniszterelnök annak eredményéről a Házat tájékoztatni?

Mit kapott a „pinkapénzből” a fővárosi sajtó?

Tisza István gróf miniszterelnök: A vizsgálat igenis véget ért és hajlandó vagyok a vizsgálat eredményéről a Házat azonnal tájékoztatni. Hardegg János gróf, a Forgalmi Részvénytársaság elnöke bizonyos adatokat juttatott birtokomba és kijelentette, hogy ezekre vonatkozóan hajlandó minden fölvilágosítást megadni. Fölkértem Vadász Lipót államtitkár urat, hogy a vizsgálatot végezze el, ő ennek a feladatnak megfelelt és az illetők nyilatkozataiból és a társaság könyveiből vett számadatokkal megállapította a tényállást.

Az összes érdekelt tényezők egybehangzóan nyilatkoztak és így a tényállás tisztázva van.

A hírlapokban 275.000 korona szerepel, mint oly összeg, amit különböző kijárásokért a Forgalmi Részvénytársaság kifizetett. Honoráriumok, tiszteletdíjak, jutalékok, províziók címén ezen kívül is még tetemes összegeket fizetett ki a részvénytársaság. Háromszázhatvanötezer korona szerepel, a mit az üzletnél résztvevő üzletbarátok egymásnak adtak. Egy másik csoport a sajtóval kapcsolatos. Eimen a társaság összesen 505.000 koronát fizetett ki. (Nagy derűtség.) A kép teljessége végett és az igazság érdekében meg kell jegyezni, hogy ez összegnek csak egy része vonatkozik a budapesti sajtóra és a margitszigeti ügyre. Itt a következő tételek vannak: előfizetésekre 2000 korona; hirdetésekre 7000 korona; hírlapállományokra kiadott 456.000 korona. (Derűtség.) A külföldi osztrák sajtó 176.000 koronával szerepel, a budapesti sajtó 280.000 koronával. (Derűtség.) Ebből a társaság abbáziai üzlete 90.000 koronával, a margitszigeti pedig 190.000 koronával szerepel. Képviselve van a sajtómajdnem minden organuma. Megnyitja a sorrendet a Pesti Hírlap 210.000 koronával. (Nagy derűtség.)

Fölkiáltások: Ez a híres lap!

Tisza István gróf: Bezárja a sorrendet a Kereskedelmi és Ipari Tudósító nevű organum 30 koronával. Ezenkívül szerepel még egyes hírlapíróknak adott összeg is 39.000 koronával, a miből 6000 korona az abbáziai üzlettel kapcsolatos. A hírlapírók neveit azonban nem bocsátották rendelkezésemre.

Az elszámolásokban legnagyobb összeggel 350.000 koronával szerepel Kristóffy József, Korniss Károly gróf és Horánszky Lajos 50.000 50.000 koronával szerepelnek, Morvay Istvánnak egy 100.000 koronás bont adtak, a miből azonban csak 15.000 korona kölcsönt kapott, továbbá Radákovich Dánielnek kiutaltak 150.000 koronát, a miből azonban csak 75.000 koronát adtak át. Továbbá szerepel 150.000 koronával egy szerződés, a mely szerint ifjabb Tolnai Lajost hat év tartamára 25.000 korona fizetéssel alkalmazták. Ezenkívül közéletben szereplő egyén még csak egy van itt, a mely szerint öt év tartamára szerződött a társaság Polónyi Dezső ügyvéddel évi 6000 korona honorárium kikötése mellett.

A mikor a Margitsziget bérebeadása még nem volt elintézve, a bérlet iránt két érdekcsoport adott be ajánlatot. Az egyik érdekcsoport Korniss gróft és Horánszky Lajost kérte föl a közbenjárásra. Később az a terv merült föl, hogy a két csoport egyesüljön és együtt tegyen ajánlatot, a bérletre nézve. Korniss gróf és Horánszky Lajos végezte azt a munkát, amelynek eredménye az egyesülés volt. — Ezért a fáradozásért kaptak 50.000—50.000 koronát. A többi dologba Horánszky Lajos már nem avatkozott bele és amikor a játékbank ügye szóba került, akkor már nem volt semmi összeköttetésben a társasággal. Korniss gróf sem vett részt a játékbank ügyében.

Más csoportba tartoznak azok a pénzek, amelyeket a közmunkatanács elnökeinek és alelnökeinek rokonai kaptak. Ifjabb Tolnai Lajos tíz hónapig a társaság tényleges szolgálatában állott és ez idő alatt illetményeit föl is vette a társaságtól. A közmunkatanács elnökének veje, Morvay ügyében kijelentették a társaság igazgatói, hogy ezzel az ügygel nem akarták a közmunkatanács elnökének jóindulatát megrongálni. Ez az ügy mégis alkalmas volt arra, hogy a közmunkatanács érdemes elnöke méltatlan támadásoknak legyen a sajtóban kitéve. E támadások arra indították a közmunkatanács elnököt, hogy állásától való fölmentését kérte.

Az, ami a közmunkatanács nagyérdemű elnökének levelét illeti, abban ki van fejezve, hogy ő már korábban is kérte fölmentését. Tartozunk hosszú, érdemes munkássága után Tolnai Lajosnak azzal, hogy ha távozni akar, abban öt meg ne akadályozzuk. Ennélfogva öfelségének már előterjesztést is tettem, hogy Tolnai Lajos állásától fölmentessék.

Radanovics Mihály ügyében az igazgatóság kijelentette, hogy egy közbenjáró, Mezei gyógyszerész ajánlotta nekik Radanovics megnyerését, hogy azután Radanovics sógorának, Garanesy miniszteri tanácsosnak támogatását megnyerje. Mivel azonban Garanesy a legnagyobb nehézségeket támasztotta, kérdést intéztek hozzá ez ügyben. Mivel nem tudta beváltani Radanovics azt, amit az ő nevében Mezei gyógyszerész ígért, vele új megállapodást kötöttek. Mezei szuggérálta a társaságnak, hogy Radanovics utján lehet a közmunkatanács alelnökét befolyásolni. Azt tapasztalták, hogy Garanesy a leghevesebben ellenzi a játékbank ügyét. Ekkor derült ki,

hogy Radanovics nem a befolyásra, hanem csak bizonyos információk megszerzésére vállalkozott. Kiténik az iratokból, hogy a közmunkatanács alelnöke az egész ügytől távol állott. Az ő egész egyénisége, egész életmódja olyan, hogy ő hozzá a gyanúnak még csak árnyéka sem fér. Az a csapás érte, hogy sógora az ő tudtán kívül ilyen dolgokat cselekedett. Ezért őt megtámadni nem szabad, igazságérzetemmel, lovagias érzülettel nem férne össze, hogy Garanesy Mihályt védelmembe ne vegyem. Sajnos azonban, hogy voltak a nagyállású tisztviselőknek rokonai, akiket föl akartak használni arra, hogy szuggéráljanak bizonyos dolgokat nagyállású rokonaiknak. Ezt az ügyet a bíróság fogja majd elintézni, amelynek az összes iratokat ki kell természetesen szolgáltatni.

A kormány mindent megtett, amit a legszigorubb erkölcsi érzés követel. Azzal a kéréssel fordulok mindenkire, akiben a magyar nemzet jó hírneve iránti tiszteletet és szeretetet még teljesen ki nem ölte a pártszenvédelem, hogy ezt az ügyet ne használják föl arra, hogy a magyar viszonyokat nem ismerő külföld előtt a magyar nemzet jó hírnevének ártsanak. (Helyeslés és zajos taps.)

Szeitovszky Béla tudomásul veszi a miniszterelnök válaszát.

A Ház szintén tudomásul veszi a választ.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az elnök berekeszti az ülést.

A svéd válság.

Berlin, febr. 11.

Stokholmban tegnap ismét nagy tüntetés volt részben a király, részben a lemondott minisztérium mellett. A Vossische Zeitung jelentése szerint a miniszterelnököt élénk ovációban részesítették, a mikor visszatért a király kastélyából, a hol a kabinet lemondását adta át.

A Tageblatt jelentése szerint tegnap délután nagy tömeg gyülekezett össze Stokholm középpontjában és várta a minisztérium lemondásának elintézését.

Öt óra felé több ezer főnyi tömeg zárt sorokban elindult a királyi kastély felé. A kastély előtt hazafias dalok éneklése közben hódoltak a királynak. Gusztáv király megjelent a kastély egyik ablakában és üdvözölte a tömeget, amely a király éltetésével szétoszlott. Hallani lehetett azonban ilyen kiáltásokat is:

— Le a királlyal! Eljen a köztársaság!

Sokan ezután az országgyűlés épülete elé mentek, ahol demokrata beszédek mondtak és ismét éltették a demokráciát.

Berchtold a királynál. Berchtold gróf külügyminiszter tegnap délután hosszabb kihallgatáson jelent meg a király előtt és tolyó ügyekről tett neki jelentést. A kihallgatáson szóba kerültek a Wied herceg közel álló bécsi tartózkodásával összefüggő kérdések is.

TELEFON 10-70.

LIFT.

TELEFON 10-70.

MODERN FOTOGRAFIA
SPECIALISTÁJA

DAJKOVITS
Nagyvárad. Sas-palota.

2200 korona ipari törekvésekre.

Ösztöndíj iparosoknak.

A kereskedelemügyi magyar kir. miniszter urnak 4221—VI. C. 1914. sz. leirata folytán van szerencsénk az érdekeltek tudomására hozni, hogy a nevezett miniszter ur a Woigtlaender Frigyes bécsi lakos, kereskedelmi tanácsos által a magyarországi ipari törekvések előmozdítása céljából Mária Valéria főhercegnő születésének emlékeztére az 1868. évi május hó 5-én tett alapítványi tőkének összesen 2200 koronát kitévő kamataira ezzel nyilvános pályázatot hirdet a következő módokat mellett.

1. A fentebb említett 2200 korona kamat összegből a miniszter ur két egyenként 1100—1100 koronás ösztöndíjat alakít.

2. Ezen ösztöndíjakat a képesítéshez kötött ipart üző két (2) szegényebb sorsú érdemes, fiatal, szakmájában kiváló, józan életű, magyar honos iparosmesternek, vagy idősebb segédnek fogja a miniszter ur odaítélni továbbképzés céljából, vagy műhelyi berendezés, illetve annak tökéletesítése céljából, vagy forgótöke gyanánt, akik atyjuk iparát folytatják s attól iparüzletét átvették vagy átvenni akarják.

3. Pályázhatnak a két ösztöndíjra a 2. pont alatt említett iparos mesterek és segédek, mindazok akik katonai szolgálatukat teljesítették, vagy az alul végleg felmentettek és akik, ha mesterek, legalább egy évet, ha segédek legalább öt évet töltöttek ezen minőségben. A katonai szolgálatban töltött idő ezen időbe nem számítható és általában csak a tényleges műhelyi gyakorlatlalt töltött évek vétetnek számba.

4. A pályázati folyamodványban megemlítendő az, hogy az ösztöndíjat folyamodó mily célra igényli (továbbképzés, berendezés, vagy forgótöke elnyerése céljából) abban az esetben, ha berendezés vagy ennek tökéletesítése céljából igényli, az is megemlítendő, hogy mely berendezési tárgyakra, gépekre, szerszámokra van folyamodónak szüksége s azok mily értéket képviselnek, továbbá, hogy mely hazai gyárban vagy ipartelepen óhajta azokat feltéve, hogy belföldön gyártatnak beszerezni? Ha az ösztöndíjat folyamodó továbbképzés céljából igényli, megemlítendő az, hogy a továbbképzést hol és miként kívánja eszközölni.

Amennyiben a pályázó külföldre kívánna utazni, közlendők nyelvismereitei, továbbá az iskola, gyár, vagy műhely neve és helye ahová ismereteinek gyarapítása céljából menni óhajt és megemlítendő az is vajjon az illető iskolába, gyárba, műhelybe leendő felvétele biztosítva van, vagy sem?

Amennyiben folyamodó atya műhelyét még nem vette át, az is megemlítendő, vajjon van-e arra kilátása s mikor veheti azt át.

5. A pályázati folyamodványhoz okvetlenül csatolandók a következő mellékletek:

a) születési bizonyítvány, b) magyar honosságot igazoló bizonyítvány, c) erkölcsi bizonyítvány, d) családi és vagyoni viszonyokat igazoló bizonyítvány, e) az első foku iparhatóság (ipartestület) bizonylata arról, hogy a folyamodó minő mesterséget üz, mióta mester, illetve segéd atya iparát folytatja-e, illetve annak műhelyét átvette-e és ha segéd, jelenleg kinek műhelyében dolgozik, f) folyamodó szakmabeli kiválóságát igazoló okmányok, bizony-

latok (mesterektől, iskoláktól, rendelő felektől, kiállításokról), g) katonai szolgálat teljesítését, vagy felmentését igazoló okmányok, (katonakönyv, hadmentességi díjkönyv.)

Szegénységi bizonyítvány csatolása esetén a folyamodvány és mellékletei bélyegmentesek. Ily bizonyítvány csatolása a folyamodvány külzetén feltűnően jelzendő.

6. Azok, akiknek az ösztöndíj oda fog ítéltetni, annak kézhezvételét megelőzőleg m. kir. közjegyző előtt aláírt nyilatkozatot tartoznak felmutatni, melyben kötelezettséget vállalnak az iránt, hogy:

a) Az ösztöndíjat valóban a kérvényben jelzett és a nyilatkozatban újból felemlítendő célra fogják fordítani és e részben alávetik magukat a keresk. m. kir. miniszter ur által foganatosítandó bármely ellenőrzésnek.

b) Amennyiben ez a vonatkozó rendeletben előíratnék, atyjuk iparüzletét a rendeletben előírt határidő alatt átveszik.

c) A fenti a) és b) alatt említett kötelezettségek nem teljesítése esetén az ösztöndíjat a nevezett miniszter ur idevonatkozó felszólításának kézhezvételétől számított 14 nap alatt visszafizetni tartoznak.

Ha az illető netalán még kiskorú volna, e nyilatkozatra ugyancsak közjegyző és ugyanezen két tanu előtt atya, vagy gyámjának jóváhagyó nyilatkozata is rávezetendő.

A 4. és 5. pontban foglaltak szerint szerkesztett és felszerelt folyamodványok a keresk. m. kir. miniszter urhoz címezve legkésőbb f. évi március 30-ig az alulírott kamarához nyújtandók be.

A kitűzött határidőn túl beérkezett kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

Nagyvárad, 1914. február hó 6-án.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara:

Dr. Moskovits József, Dr. Sarkadi Lajos,
elnök. titkár.

Előkészületek a városi közgyűlésre

Ma, csütörtökön délután tartja közgyűlését Nagyvárad város törvényhatósága. Zajos, élénk tanácskozással van kilátás. A politikai pártokhoz tartozó városatyák tegnapi értekezletet tartottak, amelyeken a mai közgyűlés tárgyainál követendő eljárást beszélték meg.

A munkapárti városatyák dr. Adorján Ármin elnöklete alatt tartották értekezletüket, amelyen minden nagyobb vita nélkül elfogadták a tanács javaslatait. A román paktum kérdésénél helyeselték a napirendreterést, az indoklással együtt.

A függetlenségi párti városatyák értekezletén pedig dr. Adorján Emil elnökölt. Itt már harciasabb volt a hangulat. A román paktumnál Adorján Emil szólal fel. Erdemben ők is hívei a megegyezésnek, de demokratikus alapon. A napirendreterést elfogadják, de az indoklást nem. A kritikát fenntartják akkora, mikor ismeretesek lesznek a paktum részletei. — A költségvetésnél a párt nevében dr. Adorján Emil, Czeglédy Jeremiás és Szabó Károly szólal fel; utóbbi a löversenyekre felvett hozzájárulás tételénél. — Állást foglalnak a párt tagjai a városházán tervezett lift felállítására vonatkozó javaslattal szemben. — Ellenzik a

rendőrség részére automobil beszerzését. — A vágóhid építésének kérdésénél előkerül Székely Sándor biz. tag ismert javaslata, amely szerint a város ne adjon ki egy milliót új vágóhidra, hanem a jelenlegit bővítesse ki és alakítsa át. A párt indítványt tesz, hogy a Székely javaslatát adják ki egy bizottságnak megőrzés végett. A többi ügyeknél csak itt-ott lesznek felszólalások.

A SIKKASZTÓ POSTATISZT
JÓL ÉRZI MAGÁT AMERIKÁBAN.

Üdvözli az ügyészséget.

*

Csöndes ferradalom volt annak idején a szegény pénzes postások között, amikor hosszú esztendő után sikerült nekik leleplezni Markovics Sámuel bűnös manipulációit. Öt esztendőn keresztül nyuzta-csalta ez a meg gondolatlan, kapzsi ember szegény alantaisait, akik fogcsikorgatva fizettek rá minden napi munkájukra 8—10 koronát. Tudták, hogy ők nem tévedtek s hogy Markovics meghamisította az elszámolási listát, de féltek rátörni, mert tiszt volt, nem is szegény ember s a többi tisztviselők kinevették őket, mikor először előálltak a váddal.

— Nevetséges feltevés! Ugyan mit gondolnak! . . . Markovics becsületes, intakt ember, aki nem is szorult a maguk verejtékes garasára.

Mikor aztán letagadhatatlanul leleplezték, sirva könyörgött fölöttes hatóságának, hogy ne tegyék ki a közmegegyezésnek, ne hurcolják meg nevét, kész minden kárt megtéríteni, sőt jótékony célra is ad, csak ne jelentsék föl az ügyészségnek.

A postaigazgatóság fegyelmi uton azonnal elmozdította állásától a megtévedt embert. Talán nem is jelentették volna föl, ha a minisztertől határozott utasítás nem érkezett volna, hogy Markovics ellen folyamatba kell tétetni a bünvádi eljárást.

Ezt persze Markovics jókor megneszvelte s egy szép téli napon bucsut mondott Nagyváradnak. Elment új életet kezdeni Amerikába.

A bíróság ezt nem akarta hinni, holott a Tiszántul jóval az elfogatási parancs kiadása előtt megírta, mint pozitív tény. Kiadták az elfogatási parancsot s Budapesten keresték régi lakásán Markovicsot. A nagyvárad ügyészség nyugodtan várta, hogy lehozzák a megtört embert.

Persze nem találták. Tegnapi aztán kézzel fogható bizonyíték került arról, hogy Markovics Newyorkban van. Levelet irt onnan egyik barátjának Nagyváradra. Értesíti, hogy kitűnően érzi magát, a feje sem fáj és szomoruan gondol erre a „rossz városra”. Hivatalt kapott s reméli, hogy tíz év múlva testben-lélekben és anyagiakban meg erősödve tér vissza régi pátriájába.

Kováts Kálmán

mű-asztalos

Nagyvárad, Várház-utca 33. (Gázgyárral szemben.)

Készít: egyszerű és műbutorokat, teljes lakásberendezés, valamint mindennemű asztalos munkákat. Állandó raktár bel- és külföldi száraz anyagokból. Telefon 99. sz.

Különben pedig — végződik a levél — Schönfeld urral együtt üdvözöljük az otthoniakat és az ügyészséget. Vagyunk már itt egypáran váradiak, még várunk is két-három előkelő váradi, ha valami hatósági zavar közbe nem jön, megalakítjuk a Nagyvárad Sikkasztók és Hamisitók Amerikába segítő Egyesületét.

Igy humorizál Markovics az újvilágban. És azt mondják, hogy ez az ember romlott!

Érdekes különben, hogy Nagyváradról pénzt is küldenek neki Amerikába.

Halál az újságírókra?

A harcias primadonna haragszik az újságírókra.

*

A Kállay—Görög háboru titkos aktái nyitva fekszenek a közönség előtt. A színházi törvényszék zárt tárgyaláson intézte el az ügyet s így természetes, hogy az ügy összes részletei a legszélesebb körben ismeretesek.

A nagy háborut mindenki komolyan vette, csak éppen a primadonnák nem. Hiszen olyan édes dolog az, amikor a közönség reszket a drága primadonna életéért, az újságok egész betütengert irnak s a diákok majd megőrülnek értük. Előre sajnálták Kállay Jolánt, hogy félhavi gázsija odavész, de attól is féltek, hogy majd hitvány bérecek állanak elő, akik igazolják, hogy őket igenis felbérelte a rivális a pizszegésre.

Városunk belbékéje, az emberek álma, sőt penzpiacunk jóhírneve forgott kockán a színházi törvényszék előtt. Azonban a bírák óvatosak voltak. Egyszerűen behívták a direktort, aki haragosan kifakadt:

— Nahát legyen már egyszer béke maguk közt, mert aztán én is megharagszom.

A két primadonna egyszerre elfelejtett minden halálos sértést és a rossz nyelvek szerint Görög Olga csókra nyujtotta ajkát Kállaynak. Kállay elfogadta az ajánlatot és egy cuppanós csók jelezte volna a békekötést.

Ezt a verziót Kállay Jolán határozottan megeáfolta.

— Kibékültünk, az igaz. De nem eszokolódtunk!

Ezuttal azonban először az újságírók ellen szól a panasz. Érdekes, hogy ezek az emberek mindenbe beleütik az orrukat. Kállay Jolán rettenetesen dühös rájuk.

— Azt írják, hogy meg akartuk mérgezni magunkat, mert nem volt szép sikerünk. Rá akartam beszélni Görög Olgát, hogy igyunk olyan altatószert, amitől másnap felébredünk. A közönség azt hiszi, hogy megmérgeztük magunkat, nagy lesz a részvét, drága koszorukat vesznek s mi egyszer csak felébredünk. Tudja: nincs is már ilyen altatószerelem.

— Mindent ezek az újságok csinálnak. Azt mondják, hogy meg akartam verni egy pár újságíró? Hát nézze, nézze ezeket a gyöngéd karokat... Elképzeli maga azt, hogy én rátámadjak egy férfire? Igaz, megérdemelnék, mert engem nagyon megbántottak, de én nem akarom senkinek sem a vérért venni.

A harcias, temperamentumos primadonnáról úgy hírlik, hogy Szabadkán megvert egy újságíró. A temperamentuma most is megvan hozzá, de hol az az újságíró Váradon, akit megverne? . . . Hisz itt mindenki szereti . . .

Tengeri-uzsora a vaskóhi járásban

A kormány mentő akciója.

A szigorú tél a vaskóhi hegyek lakóit beszorította a viskókba. A teljesen kereset nélkül álló nyomorgó oláhságnak minden élalma a tengeri. Az elmúlt évben pedig éppen a tengeri volt a legkevesebb. A rossz tengeri termés súlyát legjobban a vaskóhiak érzik, mert ott a tengeri pótol mindent. Tengeri lisztből készül a kenyér, a kalács, az ott a reggeli, az ebéd a vacsora, minden. Es ettől a fontos nélkülözhetetlen élelmicikktől fosztotta meg a múlt év a vaskóhiakat.

A nép szorultságát az élelmes kereskedők rutul akarták kihasználni. A tengerivel valósságos uzsorát üztek. Egy métermázsza tengeriért *husz koronát* kértek. Egy métermázsza tengeri mi egy hattagu csalálnak? De adott a boltos amennyi csak kellett, hiszen minden parasztnak van egy kis szalmafedes háza, meg egy kis belsősége. Egy szóval úgy indult a tél, hogy két-három hónap alatt egész falvak jutottak volna az uzsorások kezére.

A lakosság rettenetes helyzetét szerencsére észrevette *Tempeleán Dezső* főszolgabíró és lépéseket tett a baj orvoslására. A földmivelésügyi kirendeltséggel karöltve inségsegélyért folyamodott a földmivelésügyi kormányhoz. A kormány belátva a helyzet tarthatatlanságát, gyors intézkedéseket tett, hogy a szerencsétlen oláhokat kiragadja az uzsorások karmai közül.

A vaskóhiaknak elsősorban élelmet akart biztosítani a miniszter, ezért összeíratta a falvak lakosságát és az előljáróságok útján megállapította, hogy mennyi tengerire van szükség a járásnak. Az összeírást két hét leforgása alatt elkészítették és felterjesztették a miniszterhez. A miniszter megállapította az irányt, hogy milyen módon és kiknek kell juttatni a tengeriből.

A szabályokat nagy lelkesedéssel fogadták mindenfelé és kötelezőnek ismerték el. Erre pár nap múlva már hat waggont vonatott be Nagyvárad felől egy reggeli tehervonat. A hat waggon kifogástalan tengerivel volt megrakva. A főszolgabíró a tengeri megérkezése után nyomban hozzákezdett a kiosztáshoz. Egy hét alatt ki volt osztva a nagy tengeri szállítmány.

A lakosság módosabb része 10 koronáért, vagy részletfizetésre, a szegényebb része pedig teljesen díjtalanul jutott a tengerihez. A tengeri kiosztásnak folytatása lesz. A miniszter ugyanis úgy intézkedett, hogy míg a munkanélküli idő tart, addig minden hónapban megfelelő tengeri mennyiség álljon a lakosság rendelkezésére.

Magyarcsékének nem kell a tengeri.

A földmivelésügyi miniszter ugyanigy akart eljárni a magyarcsékei járásban is. Itt azonban mikor megtudták, hogy a lakosság csak akkor részesülhet kedvezményben, ha belép a gazdakörbe, egyszerre elment mindenkinek a kedve. Az ingyen vagy olesó tengerire a csékei oláhok nem reflektálnak. Ellenben a 18—20 koronát tovább is fizetik az uzsorásnak. A községek vezetői mindent elkövettek, hogy az együgyü népet felvilágosítsák magatartásuk helytelenségéről, azonban semmi eredményt sem tudtak elérni.

Tündérest a Vigadóban.

A Bihar megyei Nőegylet tizennyolcadiki estélye.

Az ideai farsang gondoskodott számunkra kellemes és szép meglepetésekkel, de a szép farsangi estéknek a legszebbike, a legényesebb tündérest még ezután következik. A jövő héten, február 18-án lesz a Bihar megyei és Nagyvárad Nőegylet gyönyörű farsangi estélye, az ideai szezon legszebb, legszínesebb mulatsága.

Soha még olyan lelkes buzgósággal nem fáradoztak a Nőegylet agilis vezetői, az egész rendezőség, egy mulatság sikerén, mint most és az eredmény bizonyára méltó lesz az előkészületekhez.

Gyönyörű műsort állítottak össze, amelynek minden száma igazi szenzáció. És a szenzációk szenzációja lesz, hogy *Szathmáryné Zsigmondy Anna*, a színháznak nemrégén még becézett szubrettje is szerepelni fog. Magyar dalokat és műdalokat ad elő eigányzenekísérettel. Zsigmondy Anna még nem lépett a közönség elé, mióta bucsut mondott a színpadnak. S csak nemrégén adunk hírt róla, hogy a közönség mennyire szeretné viszontlátni régi kedvencét a színpadon. A rendezőségnek most sikerült megnyerni a színésznőt s a nagyvárad publikumnak a Nőegylet estélyén lesz alkalma viszontlátni a lámpák előtt becézett primadonnáját.

És a többi számok is valamennyien megérdemlik a legnagyobb érdeklődést. Egész sereg ismert nagyvárad urilány szerepel a műsoron. *Patzkó Aladárné* ének és zenetanárnő növendékei, a próbákból látszik, brillirozni fognak a pódiumon. *Palánkay Médi*, akinek művészetét többször volt már alkalmunk élvezni, a műkedvelők színpadán, de aki már szinte vérbeli művésznő, a budapesti zeneakadémia operaszakának a növendéke. Nagyon szépen énekel *Hubert Mancsi*, *Laszky Adica*. Nagyon szép lesz *Hubert Lajos* cellosoja. És a többi szereplők is valamennyien igazán szép dolgot fognak produkálni.

De beszéljen maga a műsor:

1. Megnyitó conference, tartja Horkay Elemér, a Nagyvárad szerkesztője. 2. Enek-szám: dr Szathmáryné Zsigmondy Anna.

3. KÉT BÁBU TÖRTÉNETE.

Dalmű egy felvonásban, írta Duntló és Farkas Imre. Előadják Patzkó Aladárné énektanszak növendékei.

SZEMÉLYEK:

Japán baba — — — — — Palánkay Médi
Magyar huszár — — — — — Rónay Margit
Vásárló hölgyek } — — — — — Hettyey Margit
 } — — — — — Végh Margit
Pistuka — — — — — Niessner Gabi

A darabban előforduló táncok és énekek: 1. Porcellánbabák: Kenéz Gabi, Halász Erzsike. 2. Tót tánc: Thury Dueika, Patzkó Elemér. 3. Ballett-egyveleg: Patzkó Sárka. 4. Kacagó baba (Manon Leseault operából) Hubert Mancsi. 5. Solo tánc: Popper Annus. 6. Faust keringő: Csanády Lujzi, Kollárszky Miklós. 7. Jelenet a baba bálban, előadják: Thury Duei, Papolezy Feri. 8. Cello solo: Hubert Lajos, zongorán kíséri Hubert Mancsi. 9. Tosti, olasz szerenád éneklük: Hubert Mancsi (I. sopr.), Laszky Adica (II. sopr.) a stagione tagjai: Káray Magda, Voronyák Olga, Schmidt Magda, Pless Irénke, Pásztor Elza, Bagossy Viola,

Papp Klára, Nozák Magda, Láposy Erzsike, Csanády Lujzi.

A klasszikus zenei szépségű szindarab művészi négyzólamu karénekeit, 30 bájos úri leányka éneklő, kiknek neveit legközelebb közöljük.

A táncokat zongorán Békési Piri ur-leány kíséri.

Az estély 6 órakor kezdődik, s a Vigadó nagytermében lesz. A műsor után hamarosan megkezdődik a tánc a katonazekar és cigányzekar muzsikája mellett és tart reggelig. Belépődíj mindössze két korona, diákjegy 1 korona. Jegyek előválthatók Láng Józsefnél, a Hegedűs hírlapirodában és természetesen február 18-án, szerdán a pénztárnál. A Nőegylet estélyén bizonyára óriási közönség tölti meg a Vigadó nagytermét.

Biróválasztás Telkesden

Nem tud irni az új biró.

A Tiszántul közölte elsőnek, hogy a közei Telkesd községében a kivándorlási tilalom megszüntetése után veszedelmes mozgalom kapott lábra. Az emberek összebeszélve, nagy előkészületeket tettek, hogy Amerikába vándoroljanak. A kivándorolni szándékozók tömege élén maga a községi biró állott, aki hogy semmi akadály se legyen a kivándorlásnak, beadta a lemondását is. A főszolgabírói hivatal a lemondást elfogadta. A telkesdiek nagy méretű készülődésének híre az egész vármegyét bejárta s nagy feltűnést keltett. Máskülönben az az általános érdeklődés igen jó hatással volt a telkesdiekre. A községi jegyző Lunczinger Sándor, aki a nagy titokban készülő kivándorlásról eddig semmit sem tudott, most meglepődve értesült az esetről. Nyomban kiutazott Telkesdre és kapacitálni igyekezett az embereket szándékuk megváltoztatására.

Nagy és fáradságos munkát vállalt magára a körjegyző, de nem eredménytelenül. A telkesdiek lassankint megváltoztatták terükét és ma már úgy áll a dolog, hogy senki sem akar kimenni Amerikába.

A közügyekkel eddig egyáltalán nem törődő emberek kezdenek jobban érdeklődni és a község életrendje a régi kerékvágásba zökkent.

A lemondott községi biró helyét tegnap töltötték be választás útján. A választási elnök Ertsey Lajos főszolgabíró volt. A választás megkezdése előtt megjelent az elnök előtt Indries Mikula és kérte a főszolgabírót, hogy őt is jelölje. Ertsey Lajos főszolgabíró informáltatta magát és nem talált Indries ellen semmiféle kifogást. Indries Mikula ellenjelöltje Indries Koszta volt.

A választás javában tartott, mikor a szavazatok száma rohamosan növekedett Indries Mikula mellett. Ezt látva a képviselőtestület, melynek Indries Koszta volt a jelöltje, méltatlankodva zudult fel. Egymásután siettek a főszolgabíróhoz.

— Tekintetes főszolgabíró ur! Hiszen ez az ember nem nekünk való! Ennek sok adósága van!

Majd mások jöttek.

— Tekintetes uram, ez az ember Amerikába is ki akart menni. Nekünk ilyen ember nem kell birónak! Ne engedje megválasztani.

A főszolgabíró semmit sem tehetett.

— Miért nem mondták meg ezeket a választás megkezdése előtt, mikor információt kértem?

— Akkor még nem tudtuk, hogy ilyen sok szavazója lesz!

És a szavazás folyt tovább. Már a befejezés felé közeledtek, mikor az Indries Mikula ellenfelei kirukkoltak az utolsó nyomós érveléssel.

— Főszolgabíró ur, Indries Mikula nem is tud irni!

Hiába volt minden. Indries Mikulát nagy szótöbbséggel Telkesd község birójává választották. A választás ellen nyomban a helyszínen kifogásokat emeltek a községi képviselőtestületi tagok. A főszolgabíró erre befejezettnak nyilvánította a választást, azonban a felhozott kifogásokra való tekintettel a megválasztott biróval nem tette le az esküt. Egyben vizsgálatot rendelt el és ha a vádak beigazolást nyernek, a választást megsemmisítik és új választást tartanak.

HIREK

Tájékoztató.

Február 12. Magyar Bank közgyűlése délután 3 órakor.

Február 12. Városi közgyűlés délután 3 órakor.

Febr. 14. Kereskedelmi és Forgalmi Bank közgyűlése délután 4 órakor.

Febr. 15. Leszámitoló és Jelzálogbank közgyűlése d. e. fél 11 órakor.

Február 15. Szigligeti Társaság felolvasó ünnepélye d. e. 11 órakor, a városházán.

Február 18. A Biharmegyei és Nagyváradi Nőegylet estélye a Vigadóban.

Február 21. A Tiszti Kaszinó estélye.

Febr. 22. este 8 órakor Katholikus Kör társasvacsorája és házi estélye a Kör nagytermében.

* **A Kath. Kör társasvacsorája.** A nagyváradi Katholikus Kör pompás új helyiségében február 22-én tartandó társasvacsora iránt előkelő köreinkben óriási érdeklődés nyilatkozik meg. Eddig már közel hatszázan jelentkeztek s ellehet mondani, hogy ilyen nagyszabású társasestély még nem volt Nagyváradon. A felterítés az óriás díszteremben lesz. A vacsora után táncra perdül a fiatalság s járják késő éjjelig. A vacsorajegy: személyenként férfiak részére 4 korona, hölgyek részére 2 korona 50 fillér. Vacsorajegyek válthatók a tagok és meghívottak részére naponként délután 2 órától 8 óráig a Kath. Kör helyiségében.

* **A hernyók ellen.** A rendőrkapitányi hivatal közli a következő hirdetményt. A hernyók és más élősdiek kötelező tavaszi irtása tárgyában felhívom a kert, illetve szőlő tulajdonosokat, hogy kertjeik, illetve szőlőikben található gyümölcsfákról a hernyófészkek, lepketojások, vértetük, darázs-fészkek tavaszi s a később jelentkező cserebogarak irtását azonnal kezdjék meg s azt úgy folytassák, hogy a munkálat f. évi március hó végéig befejezhető legyen. Az irtási munkálatot hatóságilag ellenőriztetem s a hól mulasztás tapasztaltatnék, ott az irtási eljárás a mulasztó kárára és költségére hatóságilag fog eszközöltetni, s azonfelül az illető 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtani fog. Nagyváradi, 1914. február hó 8-án. Gerő Armin rendőrfőkapitány.

* **Gazdasági ismertető a Balkán piacairól.** A m. kir. Kereskedelmi Múzeum e napokban fejezte be előadásainak sorozatát, melyet a Balkánnak, területi változások folytán módosult gazdasági helyzetbe került piacairól rendezett. A hó végén megindíthatja az üzleti közönség tájékoztatására szánt publikációi közreadását. Az intézet kiadmánya 15 füzetben, magyarító képekkel és térképekkel fog megjelenni, oly időben, hogy minden üzletember, mielőtt tavaszi üzleti útjára indul, kezéhez vehesse. A 15 füzet a következő címek alatt kerül ki a nyomdából: 1. Albánia. 2. Skutari. 3. Durazzo. 4. Valona. 5. Uj Szerbia. 6. Üszküb. 7. Monasztir. 8. Mitrovica. 9. Prizren. 10. Uj-Görögország. 11. Szaloniki. 12. Cavella. 13. Serres és Dráma. 14. Campánia (Karaferia, Vodena, Florina Kastoria.) 15. Canea. Az egész kiadmányt minden üzleti cég díjmentesen kapja meg, ha azt egy egyszerű levelezőlapon kéri. A szétküldés előkészítése szempontjából felkéri a kamara a Balkán piacai iránt érdeklődő cégeket, hogy igényüket mielőbb közöljék a múzeummal. Nagyváradi, 1914. február hó 5-én. A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara: Dr. Moskovits József elnök. Dr. Sarkadi Lajos titkár.

* **Blaha Lujza körútja.** Megírtuk azt a kedves kitüntetést, hogy Blaha Lujza vidéki körútja alkalmával elsősorban Nagyváradon akar fellépni. A nagyasszonnyal beszélgetést folytatott erről az eseményről egy fővárosi lap munkatársa s Blaháné többek közt ismét kijelentette, hogy nagyon szeretne Váradon játszani. Már le is utazott volna, de doktora nem engedi. Ellenben mihelyt kitavaszodik, akkor első gondja lesz a vidéki körút előkészítése. Három szindarabot vett kombinációba, amelyekkel szerepelne. Első a Matyólakadalom, a Rang és mód, s végül A nagymama. Blaháné vidéki körútja, Országos jellegű színházi esemény lesz s mindenütt ünnepségek keretében fog lezajlani.

* **Lopott, mert a családja éhez.** Stefánik Ilona a Zöldfa-utcán levő szőlősi söresarnokban van alkalmazva, mint felírónő. Tegnap délután a keservesen összekuporgatott vagyonszáját, 60 koronát egy zsebkendőbe kötve az egyik asztal abrosza alá rejtette. Nemsokára bejött a vendéglőbe két fiatal, de züllött ember. Leültek ahhoz az asztalhoz, amelynek abrosza alatt a hatvan korona huzódott meg szerényen. Egy ideig szótlanul söröztek, aztán fizettek és lassan kísértáltak a söresarnokból. Stefánik Ilona csak egy óra múlva vette észre, hogy a vagyona eltűnt. Azonnal a rendőrségre sietett és mert tudta, hogy más nem lophatta el, feljelentette a két ismeretlen embert. A rendőrség hamarosan el is fogta a tetteseket Pantya János és Juhász Mihály személyében, akik beismerték, hogy ők találtak ugyanaz asztalon egy zsebkendőt, de abban csak 24 korona volt. Stefánik Ilona azonban ragaszkodik a 60 koronához. Juhász azt hozta fel mentségül, hogy a felesége súlyos betegen fekszik és nincs keresete, nem tud orvosságot, meg kenyeret venni. A rendőrség mind a két notórius tolvajt lecsukta.

* **Az urias fellépésű szélhámos.** Az eperjesi rendőrkapitányi hivatal értesítése szerint f. hó 8-án a Sárosmegyei Takarékpénztárnál egy gyanús viselkedésű, magát R. Lotti Knábelnek nevező egyén, ki angolul, franciául, németül, oroszul, románul, lengyelül beszél, néha galíciai zsidó zsargonnal, 28 drb hamisnak látszó amerikai chequeket beváltás végett beadott és kapott 13675 koronát. Miután lehetséges, hogy a főtnevezett szélhámos, aki Eperjesen a szállodában mint „Reisender aus Krakau“ jelentette be magát, Nagyváradon is próbál, avagy már próbált is szerencsét az amerikai chequekkel,

amelyekről hiányzanak az előírásban szereplő jellegzetes színes pontok, ezért az eperjesi rendőrkapitányság felhívja a váradi rendőrség figyelmét a nevezett szélhámosra. Az urias fellépésű szélhámos középtermű, fekete nyírott bajusza, széles vállu, szemével gyakran hunyorgat. Fekete posztó télikabátot bársonygallérral, kék öltönyt, arany orrcsipetűt, kalucsnit és világosszürke szőrharisnyát visel.

*** Ingyen telek internátus céljaira.** Az Alföldi Közművelődési Egyesület nagyszabású internátust szándékozik Nagyváradon felállítani s ennek a részére ingyen telket kért a várostól. Kiss Dávid és társai a Rákóczi-úton levő Stern-féle telküket parcellázni akarják s ajánlatot tettek a városnak, hogy ha a nyitandó új utca összes közműveit a város saját költségén elkészítteti, az internátus céljaira szükséges területet ingyen bocsátják át a város részére. A városi mérnöki hivatal most terjesztette be jelentését a tanácshoz; ebben felsorolja, hogy az új utcák csatornája 5806 K, a vízvezeték készítése 2066 K, az utburkolat 6666 koronába kerülne. Ha az internátust ide építenék, ennek megközelítésére a Gerliczy-utcai feljárótól az internátus telkéig 14 méter széles utat kell készíttetni. Az AMKE hajlandó a hegy felől az út céljaira a szükséges területet megszerezni, a vízvezeték, csatornázást, közvilágítást a Rákóczi-utig, a város csak a kocsitutat készíttetné el. Az egyesület, ha a területet megkapná, a tavasszal hozzákezdene az építéshez. A mérnöki hivatal az ajánlatot a városra nézve igen előnyösnek tartja, mert 6-7 ezer korona burkolási költség ellenében ingyen telket kap az internátus céljaira. Javasolja, hogy az ajánlatot fogadja el a város.

*** Vizbefult gyermekek.** A befagyott folyók jegét nap mint nap egész sereg kisebb nagyobb gyermek keresi fel. A jég vastagságát meghaladó bátorsággal nemcsak csuszálnak, korecsolyáznak, hanem versenyfutásokat is rendeznek. Egy ilyen versenyfutásnak igen szomorú vége lett Várasfenesen. A Körözs jegén a várasfenesi gyermekek, mikor megunták a folytonos csuszálást, versenyfutást rendeztek. Szeges csizmájukkal vigan szaladtak a jégen a cél felé, mikor a két előhaladó Tönkö Sándor és Horváth Imre 10 éves fiuk alatt a jég beszakadt. A többiek rémülten álltak meg és segítségért kiáltottak, de a két kis fiut csak holtan tudták a jég alól felszínre hozni. A hatóság a szomorú eset után a Körözs jegén a csuszálást betiltotta. Előbb is megtehetette volna.

*** Szerencsétlenség a pályaudvaron.** Tegnap reggel 6 és 7 óra között súlyos szerencsétlenség érte Szabó András 19 éves feliró munkást. Szabót, ki egy hete van az államvasut szolgálatában, egy tolatást teljesítő mozdony a 11-ik sínparrról a 12-re dobta — és 6 teherkocsi ment, keresztül rajta. A kocsi mind a két lábát levágták. A súlyosan sérült embert beszállították a biharmegyei kórházba. Az esetről értesítették az ügyészséget is.

*** A gondatlan szülők.** Bihar községből tegnap beszállították a kórházba egy súlyosan sérült kis leányt, a 11 hónapos Nagy Piroskát, kinek apja Biharon földműves. A szülők előadása szerint egy őrizetlen pillanatban az udvarról a szobába vetődött egy malac és a kis lány arcát teljesen összemarcangolta. A kisgyermek sérülései életveszélyesek.

*** Ingatlan eladás.** Nagytelek-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatóak Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária építész r.t.

*** Nád.** 40,000 kéve I-ső és II-od osztályu nád eladó. Ára 24 és 22 fillér kévént kint ab. v. állomás Székelyhid waggonba berakva vevő ponyváival (12x8 méter) lekötvé, (egy waggonba az I-ső oszt, kbl. 1000 kéve berakható.) — Megrendelések a székely hidi uradalomhoz (Bihar vm.) címzendők.

*** Koczás József a Korona kávéházban.** Ma és minden este a Koczás József és Rűcskös Joczó karmesterek vezetésével közreműködik egy elsőrangú tambura és ének zenekar, esténként változatos műsorral a legújabb ének és zeneszámokból, a társulat tagjai: Berényi nővérek, Toresi Böske és Ferike, Törő Nusi és Gombos Zsófia énekesnők, a műsorból kiemelendő Kőszegi Ferenc országos híru baritonista. Szabad bemenet. Kezdeté este 8 órakor. Szíves pártfogást kér Koczás József és Rűcskös Joczó karmesterek.

*** Egy jóforgalmu sütőde lakással** együtt átadó betegség miatt, esetleg a ház is eladó. Cim a kiadóban.

Aruraktár leredukálása folytán
mélyen leszállított árak
Kossuth-utca
elején.
Kertész S. Sándor
női divatáru házában.

Eladásra kerülnek a következő cikkek melynek minőségei elsőrendűek.

Kosztüm, ruha és bluz szövetek.
Selymek, bársonyok. Vászna, schiffonok, asztalneműek.

Posztó, szövet, vászon, plüsch, és csipke függönyök. Ágy- és asztal terítők. Szőnyegek. Mosóbarhetek, zephierekéskartonok. Kész női és férfi fehéreneműek
Paplanok. Szőrme áruk.

Menyasszonyi kelengyék
Csipkék, himzések, harisnyák és bélésárúk és itt még sok föl nem sorolt árucikkek. Vidékre mintákat mig a raktár tart nagy készséggel küldök.
Telefon az egész vidékre 10-30.

x Több egyszobás lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x Tölgyezőlőkaró hegyezett, hasított 2 méter és 1 méter 60 cm. hosszúságban Biharodorsd állomáson, legelább egy waggonrakomány (cca 4000 drb.) megrendelhető a Polgári Takarékpénztár r. t.-nál Nagyváradon Kossuth-utca 6. szám. Telefon szám 11-95.

x Tangót sikkesen és könnyedén csak Juliett Tangó-fűzővel lehet lejteni. Színház-utca 4. Emke mellett.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal

Telefon 1076.

Telefon 1076

x Kossuth-utca 2. sz. házban a volt Színház, valamint Tóth Zsigmond-féle üzlethelyiségek azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x Ne olvassa el e sorokat anélkül, hogy meg ne jegyezze magának, hogy a legutányosabb játék, ajándék, ridikül, nyakkendő és disznúáru üzlet Nagyváradon a *Párisi Bazar* Sas épületében van.

x Uj üzlet nyílt meg férfi és női divatárúkban, varró kellékekben eddig nem létező olcsó árakkal. Béli kesztyűk és harisnyák óriási választékban. Minden héten új recia a hét, a reklam cikkek a kirakatban árakkal kitelve, e heti reklam árak ridikülök, harisnyák és zseb- és nyakkendőkben. *Szt. László-tér, Sas épület* (volt Radó féle helyiségben) Klein Vikmos és Társa cégnél.

x ZOMBOR SÁNDOR sebész- orvos műszer-kötszer és testegyenest gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett műhelyében készít mindenféle fémcsiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos árban.

x Teljesen ujonnan van átalakítva a Rimanóczy-étterem Körös-parti helyisége. Gyönyörű délszaki növényekkel van díszítve, pazarul világítva. Minden időben társas összejövetelek, lakodalmak vagy gyűlések alkalmára a n. é. közönség rendelkezésére áll. Elsőrangú magyar és francia konyha, finom borok, kőbányai sörök és előzékeny kiszolgálásról gondoskodik *Fitz Sándor* bérlő.

x Szöllős-utca 12. sz. házban több egyszobás mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x Két jogász sétál a városban, szemből találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki Nagy Sándor férfi divat-ruha kereskedésében a *Zöldfa-utcán*, passagé-kapu mellett

x Erdékében áll, hogy megrendeléseivel felkeresse *Biró László és Tsa* urinői- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak. modern szabás, elsőrendű munka Sal Ferenc-utca 17. Telefon 832 sz.

x Ridzyk József épület- és műlakatos Nagy-Várad, Beöthy Ödön-utca 1. szám. Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden a szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbből a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok tűzmentes vasajtók, sárkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev. lap hívásra azonnal megjelenek.

x Kossuth-utca 2. sz. ház emeletén egy kétszobás udvari lakás hozzátartozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x Ossi-tér 14. sz. házban több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

amelyekről hiányzanak az előírásban szereplő jellegzetes színes pontok, ezért az eperjesi rendőrkapitányság felhívja a váradi rendőrség figyelmét a nevezett szélhámosra. Az urias fellépésű szélhámos középtermetű, fekete nyírott bajuszu, széles vállu, szemével gyakran hunyorgat. Fekete posztó télikabátot bársonygallérral, kékes öltönyt, arany orrcsüptetőt, kalucsnit és világosszürke szőrharisnyát visel.

*** Ingyen telek internátus céljaira.** Az Alföldi Közművelődési Egyesület nagyszabású internátust szándékozik Nagyváradon felállítani s ennek a részére ingyen telket kért a várostól. Kiss Dávid és társai a Rákóczi-uton levő Stern-féle telküket parcellázni akarják s ajánlatot tettek a városnak, hogy ha a nyitandó új utca összes közműveit a város saját költségén elkészítteti, az internátus céljaira szükséges területet ingyen boesátják át a város részére. A városi mérnöki hivatal most terjesztette be jelentését a tanáeshoz; ebben felsorolja, hogy az új utcák csatornája 5806 K, a vízvezeték készítése 2066 K, az utburkolat 6666 koronába kerülne. Ha az internátust ide építenék, ennek megközelítésére a Gerliczy-utcai feljárótól az internátus telkéig 14 méter széles utat kell készíttetni. Az AMKE hajlandó a hegy felől az új utca céljaira a szükséges területet megszerezni, a vízvezetékét, csatornázást, közvilágítást a Rákóczi-utig, a város csak a kocsit készíttetné el. Az egyesület, ha a területet megkapná, a tavasszal hozzákezdene az építéshez. A mérnöki hivatal az ajánlatot a városra nézve igen előnyösnek tartja, mert 6-7 ezer korona burkolási költség ellenében ingyen telket kap az internátus céljaira. Javasolja, hogy az ajánlatot fogadja el a város.

*** Vizbefult gyermekek.** A befagyott folyók jegét nap mint nap egész sereg kisebb nagyobb gyermek keresi fel. A jég vastagságát meghaladó bátorsággal nemcsak csuszkálnak, koresolyáznak, hanem versenytfutásokat is rendeznek. Egy ilyen versenytfutásnak igen szomorú vége lett Várasfenesen. A Körözs jegén a várasfenesi gyermekek, mikor megunták a folytonos csuszkálást, versenytfutást rendeztek. Szeges csizmájukkal vígan szaladtak a jégen a cél felé, mikor a két előhaladó Tönkő Sándor és Horváth Imre 10 éves fiuk alatt a jég beszakadt. A többiek rémülten álltak meg és segítségért kiáltottak, de a két kis fiut csak holtan tudták a jég alól felszínre hozni. A hatóság a szomorú eset után a Körözs jegén a csuszkálást betiltotta. Előbb is megtehetné volna.

*** Szerencsétlenség a pályaudvaron.** Tegnap reggel 6 és 7 óra között súlyos szerencsétlenség érte Szabó András 19 éves feliró munkást. Szabót, ki egy hete van az államvasut szolgálatában, egy tolatást teljesítő mozdony a 11-ik sín párról a 12-re dobta — és 6 teherkocsi ment keresztül rajta. A kocsi mind a két lábát levágták. A súlyosan sérült embert beszállították a biharmegyei kórházba. Az esetről értesítették az ügyészséget is.

*** A gondatlan szülők.** Bihar községből tegnap beszállítottak a kórházba egy súlyosan sérült kis leányt, a 11 hónapos Nagy Piroskát, kinek apja Biharon földműves. A szülők előadása szerint egy őrizetlen pillanatban az udvarról a szobába vetődött egy malac és a kis lány arcát teljesen összemarcangolta. A kisgyermek sérülései életveszélyesek.

*** Ingatlan eladás.** Nagytelek-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtekinthetők Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária építőgyár r.t.

*** Nád.** 40,000 kéve I-ső és II-od osztályu nád eladó. Ára 24 és 22 fillér kévénkint ab. v. állomás Székelyhid waggonba berakva vevő ponyváival (12x8 méter) lekötvé, (egy waggonba az I-ső oszt. kbl. 1000 kéve berakható.) — Megrendelések a székely hidi uradalomhoz (Bihar vm.) címzendők.

*** Koczkás József a Korona kávéházban.** Ma és minden este a Koczkás József és Rűcskös Jozsó karmesterek vezetésével mellett közreműködik egy elsőrangú tambura és ének zenekar, esténként változatos műsorral a legújabb ének és zeneszámokból, a társulat tagjai: Berényi nővérek, Törösi Böske és Ferike, Törő Nusi és Gombos Zsófia énekesnők, a műsorból kiemelendő Kőszegi Ferenc országos híru baritonista. Szabad bemenet. Kezdeté este 8 órakor. Szíves pártfogást kér Koczkás József és Rűcskös Jozsó karmesterek.

*** Egy jóforgalmu sütőde lakással** együtt átadó betegség miatt, esetleg a ház is eladó. Cim a kiadóban.

Aruraktár leredukálása folytán
melyen leszállított áruk
Kossuth-utca
elején.

Kertész S. Sándor

női divatruházában.

Eladásra kerülnek a következő cikkek melynek minőségei elsőrendűek.

Kosztüm, ruha és bluz szövetek.

Selymek, bársonyok. Vászna, schiffonok, asztalneműek.

Posztó, szövet, vászon, plüsch, és csipke függönyök. Ágy- és asztal terítők. Szőnyegek. Mosóbarhetek, zephierek és kartonok.

Kész női és férfi fehérneműek

Paplanok. Szőrme áruk.

Menyasszonyi kelengyék

Csipkék, himzések, harisnyák és bélésárúk és itt még sok

föl nem sorolt árucikkek. Vidékre mintákat mig a raktár

tart nagy készséggel küldök.

Telefon az egész vidékre 10-30.

x Több egyszobas lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x Tölgyszőlőkaró hegyezett, hasított 2 méter és 1 méter 60 cm. hosszúságban Biharodorsd állomáson, legelább egy waggonrakomány (cca 4000 drb.) megrendelhető a Polgári Takarékpénztár r. t.-nél Nagyváradon Kossuth-utca 6. szám. Telefon szám 11-95.

x Tangót sikkesen és könnyedén csak Juliett Tangó-fűzővel lehet lejteni. Színház-utca 4. Emke mellett.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal

Telefon 1076.

Telefon 1076

x Kossuth-utca 2. sz. házban a volt Színház, valamint Tóth Zsigmond-féle üzlethelyiségek azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x Ne olvassa el e sorokat anélkül, hogy meg ne jegyezze magának, hogy a legjutányosabb játék, ajándék, ridikül, nyakkendő és diszjúrua üzlet Nagyváradon a Párisi Bazar Sas épületében van.

x Új üzlet nyílt meg férfi és női divatárúkban, varró kellékekben eddig nem létező olcsó árakkal. Bálí kesztyűk és harisnyák óriási választékban. Minden héten új recia a hét, a reklam cikkek a kirakatban árakkal kitéve, e heti reklam áruk ridikülök, harisnyák és zsebkendőkből. Szt. László-tér, Sas épület (volt Radó féle helyiségben) Klein Vilmos és Társa cégénél.

x ZOMBOR SÁNDOR sebész- orvos műszer-kötszer és testgyejesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett műhelyében készít mindenféle fémciszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos árban.

x Teljesen ujonnan van átalakítva a Rimanóczy-étterem Körös-parti helyisége. Gyönyörű délszaki növényekkel van díszítve, pazarul világítva. Minden időben társas összejövetelek, lakodalmak vagy gyűlések alkalmára a n. é. közönség rendelkezésére áll. Elsőrangú magyar és francia konyha, finom borok, kőbányai sörök és előzékeny kiszolgálásról gondoskodik Fitz Sándor bérlő.

x Szöllős-utca 12. sz. házban több egyszobas mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x Két jogász sétál a városban, szemben takarítják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki Nagy Sándor férfi divatruha kereskedésében a Zöldfa-utcán, passagé-kapu mellett

x Érdekében áll, hogy megrendeléseivel felkeresse Biró László és Tsa urinői- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak. modern szabás, elsőrendű munka Sal Ferenc-utca 17. Telefon 832 sz.

x Ridzyk József épület- és műlakatos Nagy-Várad, Beöthy Ödön-utca 1. szám Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden a szakmába vágó épületmunkát a leg egyszerűbből a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint Szegecsel vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok tűzmentes vasajtók, sirkertések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelenek.

x Kossuth-utca 2. sz. ház emeletén egy kétszobás udvari lakás hozzátartozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x Ossi-tér 14. sz. házban több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazar épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

x **Érdekében áll mindenkinek pénz megtakarítani** ha bevásárlást óhajt eszközölni a téli idényre, előbb kereste fel az **Ungerleider Salamon** üzletét Szent János-utca 4. szám alatt, a hol férfi, női, gyermek trikók, lélekmelegítők, szövetek, kesztyűk, harisnyák, kamásnik, továbbá esikék, szallagok, himzések mélyen leszállított árban beszerezhetők.

x **Ingyen javítjuk** a nálunk vásárolt harisnyákat. Állandó nagy raktár kész női, férfi és gyermek harisnyákban. Kötünk, fejeitünk rendelés szerint, 24 fillértől kezdve a legfinomabb selyem harisnyáig. **Harisnyakötőde** Bartos és Társa (a Széchenyi-szobrával szemben Rákóczi-ut 10.) És a mi fő „Bartos harisnyája tartós.” Helyi és vidéki telefonszám 1359.

x **Az olaszországi hölgyek szépségének titka.** Közismert dolog, hogy az olasz nők szépségük által kiválnak az összes nemzetek szép hölgyei közül. Szépségük titka a „Crema Italiana” nevű kosmetikus szer, melyről a legcsunyább nő is szép egyszeri használat után, már nálunk is kapható a Szent László téri drogueráriában.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét a most megnyílt **Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Mérsékelt árak. Nagy Sándor-u. 17.

x **Sikkes, elegáns** modell kalapjaimból visszamaradt szép választék, azokat féláron alul árusítom. Gyászkalapokból nagy raktárom van és modell után 4 óra alatt szépen, pedánsan készítek is. Tisztelettel **Ujhelyi Róza** Nagyvárad, Rimanóczy-utca Royál-kávéházzal szemben.

x **Báli női atlasz cipők** minden színben és fehér bőr cipők 3 koronáért kaphatók, női chevron vagy boksz cipők 7 kor., férfi chevron v boksz cipők 8 kor., fiu boksz cipő 35-39 számig 7 kor., divatos kemény kalap 4 kor., calosrik, téli cipők, fehéreműek, uri divatcikkek legolcsóbban beszerezhetők Feketénél, Szent János-utcán, Kis Pipa vendéglő mellett.

x **Az E. K. A. R. T.** (Egyesült Kereskedelmi- és Automobilszállítási Részvény Társaság) helybeli fiókja luxus és teherautókat szállít az összes felszerelési cikkekben **Szilágyi Dezső-utca 6. sz. a.** nagy raktárt tart. **Telefon: 13-21.** A cégnek **Kórház-utca 6. sz. a.** pedig minden tekintetben megfelelő nyilvános garázs és javítóműhelye van szakképzés alatt. **Telefon: 13-52.** Benzín és olaj nagy raktár! A cég felhívja az érdekeltek figyelmét utirányba forduló lámpáira, melyek itt szerezhetők be.

Legszebb ajándék
orvosoknak és ügyvédeknek
egy zománcztábla.

Készíti

Diósy Mihály

Telefon 839.

Telefon 839.

x **Kossuth-utca 2. sz. alatti** volt Szichta-féle üzlethelyiség 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglaltva széjpadiás nélkül, továbbá arany koronákat, csupfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

vizsgázott fogtechnikus.

N.-Varad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

„The Roosevelt Schoe“

amerikai cipők

12.50 és 16.50 kizárólag

Reichard Dezső

cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

A legszebb
kézimunkák
Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Csütörtök délután Rip Van Winkle, este Viola.

Péntek: Leányvásár.

Szombat: Katonadolog.

Vasárnap d. u.: Mozikirály, este Yankeleány. (Premier.)

Ifjúsági előadás. Ma, csütörtökön délután ifjúsági előadást rendez a színház. Az ifjúsági előadás keretében a Ripp-Ripp kerül színre.

A bérlők figyelmébe. A színház igazgatósága felkéri a t. bérlőket, hogy a második félévi bérlőiket a színház irodájában lefizetni sziveskedjenek.

Az alföldi haramia. Csütörtökön este Viola, az alföldi haramia című népszínmű lesz műsoron, amelynek címszerepében Bihari Ákos, a jeles művész legutóbb oly sikeresen vendégszerepelt, hogy az igazgatóság a közönség óhajának tesz eleget, amikor Violát újból műsorra tűzi.

A Katonadolog. Szombaton este az idény egyik kedvelt operettje, a Katonadolog lesz műsoron, amelynek bemutatója óta a publikum mindenkor szívesen látja ezt a szép zenéjű, kiállításos operettet.

IRODALOM

Irodalmi pályázati-hirdetés.

A budapesti kir. magy. Tudomány-egyetem Hittudományi Kara a „Horváth“-féle alpból jutalmazandó két műre pályázatot hirdet a következő tárgyról: az egyháztörténelemből: „A magyarországi boszorkányperek története” és az őszösvetségi szentírás-tudományból: „A bibliai őstörténet (Gen. 1-3) újabb értelmezésének története és annak bírálata, valamint a kérdés állásának tudományos kifejezése”.

A munka a művelt közönség igényéhez legyen szabva az alapító szándéka szerint irodalmi értékű magyar nyelven írva, legajább 15 nyomtatott ivnyi terjedelemben. A pályaművek idegen kézzel olvashatóan írva szerző nevét rejtő zárt jelligés levélkével 1915. május hó 1-éig a Hittudományi Kar dékáni hivatalánál nyújtandók be.

Jutalomdíjuk egyenkint (1200—1200) egyezerkettőszáz korona. A nyertes szerző köteles művét nyomtatásban, külön könyv alakjában vagy folyóiratban közétetni.

Kelt Budapesten, 1914. január hó 27-én a hittudományi Kar IV. rendes üléséből.

Dr Dudok János.
hittud. kari dékán.

SPORT

Disztorna a főgimnáziumban.

A nagyváradai prem. főgimnázium Testgyakorló Köre folyó hó 15-én, vasárnap délután 4 órakor a főgimnázium tornatermében disztornát rendez. A disztorna sorrendje a következő:

1. Felvonulás, zenés szabadgyakorlatok. Bemutatják a köri tagok.
2. „Labirintus” játék. Bemutatja az I. osztály.
3. Magasugrás csapatverseny.
4. Ugrógyakorlatok a lovon.
5. „Tolvajúzó” játék. Bemutatja a II. osztály.
6. Helyből távolugrás verseny.
7. Svédgyakorlatok a lebegő gerendán. Bemutatja a III. osztály.
8. Svéd-szabadgyakorlatok. Bemutatja a IV. osztály.
9. Függeszekedés verseny.
10. Tréfásverseny: I. „Alma”-verseny II. Birkózás a lovon.
11. Súlydobás verseny.
12. Tréfásverseny a lebegő gerendán.
13. „Üsd a harmadikat” játék.
14. Dijkiosztás.

Négy versenyszámból, a magashelyből, magasugrásból, a függeszekedés és súlydobásból heves küzdelemre van kilátás, mert ez a négy szám dönti el, hogy melyik osztály nyeri meg a szép és értékes vándordíjat. A legtöbb remény a VI. osztályhoz fűződik. A disztorna legimpozánsabb és legküzdelmesebb száma a magasugrás csapatverseny lesz. A többi számok többnyire tréfás jellegűek. A mindenképen sokat ígérő disztornára a belépődíj: ülőhely 2 kor., állóhely 1 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak. Jegyek előre is válthatók Láng József, Vidor Manó könyvkereskedő és Reichard Dezső divatkereskedő uraknál.

MULATSÁG

Farsangi táncmulatság a Kath. Legényegyletben. Február 22-én műsorral egybekötött farsangi táncmulatságot rendez a Kath. Legényegylet ifjusága az egylet összes helyiségében. A meghívókat már szétküldték, akik igényt tartanak még meghívókra, forduljanak az egylet vigalmi bizottságához, készségesen szolgál meghívókkal.

IGAZSÁG- SZOIGÁLTATÁS

Megölto a haragosát.

Máthé Gábor és Serbán János nagyszalontai gazdák elkeseredett haragban éltek egymással. Szomszédok voltak s a jó szomszédságnak nagy ellenségeskedés lett a vége. A múlt évben egyszer a koresmában is összeverekedtek, s azóta még feszültebb volt köztük a viszony.

A múlt év szeptember 8-án azután megtörtént a véres leszámolás. A nagyszalontai határban találkozott a két ember. Ismét összeszólalkozás volt köztük, majd nekirohantak egymásnak, s a veszekedés vége az lett, hogy Máthé vadászfegyverével agyonlőtte Serbánt.

A nagyváradi kir. törvényszék esküdtbírósa Szöllősy törvényszéki bíró elnökletével tárgyalta az ügyet. Három napig tartott a tárgyalás, melynek befejeztével a bíróság az esküdtek verdiktje alapján három évi fegyházra ítélte a vádlottat.

TÁVIRATOK

Főrendiházi bizottságok.

Budapest, febr. 11.

(Saját tud.) A főrendiház közjogi, törvénykezési és pénzügyi bizottsága rövid üléseket tartott, amelyen elfogadták az áttejesztett javaslatokat.

A pétervári nagykövet.

Budapest, febr. 11.

(Saját tud.) Szapáry gróf pétervári nagykövetünk elutazott Budapestről Nuehausenba, ahol beteg nejét fogja meglátogatni és onnan Pétervárra megy.

Schemua nyugalomban.

Bécs, febr. 11.

A N. W. T. jelenti, hogy Schemua Balázs lovassági tábornok, volt vezérkari főnök legközelebb 3 havi szabadságra megy, amelynek eltelté után nyugdíjazták.

Venizelosz és Pasics

Budapesten.

Budapest, febr. 11.

(Saját tudósítónktól.) Venizelosz görög és Pasics szerb miniszterelnökök ma Budapestre érkeztek. Szaczelláry György fogadta őket a keleti pályaudvaron. Látogatást tettek gróf Tisza Istvánnál és Andrássy Gyulánál, akit azonban nem találtak otthon.

Erőszakos ügyvéd.

Budapest, febr. 11.

A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága mai ülésén tárgyalta Bánffy Miklós ügyét id. Erdély Sándor elnöklete alatt. A bejelentő Laskai Árpád kolozsvári hírlapíró nem jelent meg, maga helyett dr. Verebély Hugó ügyvédet küldte el a bejelentés megtételére. De mivel kiderült, hogy Laskai nem beteg, az elnök nem engedte meg, hogy az ügyvéd megtegye előterjesztéseit. Az ügyvéd hevesen tiltakozott ez ellen, mire az ülést felfüggesztették. Végül is parlamentörökkel kellett az ügyvédet kivezetetni. Különb elrendelték a bizonyítékok beszerzését. Sándor Pál ügyében 26-án lesz ülés.

A román komité.

Budapest, febr. 11.

A román komité tagjai 15-én ismétülést tartanak, amelyen elkészítik a paktum végső formáját. Tizenhatodikán fogják ezt közölni a magyar kormánnyal.

Fölborult vonat.

Newyork, febr. 11.

A S. Paulból Omahába menő gyorsvonat utközben kisiklott, mert egy sín a hidegtől megrepedt. Az egész vonat fölborult. A halottak és sebesültek száma igen nagy.

Uj magassági rekord.

Páris, febr. 11.

Newbery argentiniai aviatikus egy francia monoplánon 6275 méter magasságra emelkedett és ezzel tulszárnyalta a vilákrekordot.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	851.—
Osztrák hitelrészvény	—	646.—
4%-os koronajárudék	—	83.70
Osztr. magy. államv.	—	718.50
Jelzálogbank	—	455.50
Leszámitoló és pénzváltó	—	534.—
Hazai bank	—	293.75
Magyar bank	—	527.—
Keresk. bank	—	3835.—
Rimamurányi	—	673.50
Salgótarjáni kőszén	—	757.50
M. Ált. Kőszénbánya	—	1056.—
Közuti vasut	—	625.75
Városi villamos	—	339.50
Adria	—	585.50
Atlantika	—	—

Gabona üzlet.

Buza áprilisra	—	—	11.94
Buza májusra	—	—	11.87
Buza októberre	—	—	10.92
Rozs áprilisra	—	—	9.—
Rozs októberre	—	—	8.53
Zab áprilisra	—	—	7.73
Zab októberre	—	—	7.73
Tengeri májusra	—	—	6.70

A szerkesztésért felelős:

Dr. KRÜGER ALADAR.

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesítem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy papi és civil ruha tökéletességét áttanulmányoztam Budapesten, hogy a nagyságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki megrendelőnek elég egy minta reverenda beküldés, esetleg hívásra személyesen kiutazom.

Alkalomra bármilyen szalon ruha kötésön kapható.

Alázatos tisztelettel

VAJNOVSZKY KÁROLY

papi- és polgári szabó.

Szent János-utca 32. (Saját ház.)

ALAPITTATOTT 1898-BAN.

Kálvaria-utcán egy üres telek eladó.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár
R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes

pénztárszekrények (safes) bérbeadása

Ujonnaan épült intézeti helyiségünkben létesített safe-deposit osztályunkban különféle nagyságu pénztárszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénz-szekrényekben a bérlet fölértektárgyait saját zárja alatt, ön maga kezelheti és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgáltunk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár.

Első nagyváradi cementipar.

Készítünk granitó, terazzó, mőkő és minden e szakmába vágó munkalatoakat, házi csatornázásokat a városi mernőki hivatali előírása szerint, személyes felügyeletem mellett. Kivanatra angol cioset berendezéseket a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett a legkisebmeretesebb és legmesszebb menő jótállás mellett készítünk. A nagyérdemű közönség becses partfogását kerit tisztelettel

NUTTA JAKAB

cement és betonművek vállalata.

Szaniszló-utca 67. szám. (Saját ház.)

Ha nincs megelegetve szabójával, mert drága vagy rosszul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalni és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38. Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, eszmösztölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakaszerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

NYERÉSEK TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

A Magyar Vetőmagvakat Nemesítő Társaság

Szentgyörgypusztai (Temesmegye) nemesítő intézete által kitenyésztett és a társasági tagok birtokain fajtisztán, nagy gondnal tereltetett vetőanyagából, meg a készlet tart eladásra kerül:

Nemesített bánáti sárga, kerek szemű, koránérő, bőtermő, honosított illinois, lófogu, amerikai Szent Istvannapi: igen korai, kemény, vöröses-sárga szemű, bőtermő nemesített tengeri vetőmag. Csövesen válogatva, elite anyag 100 kg. 30 kor. Szemesen 100 kg. 25 kor. Nemesített répa vetőmag: «Kolosszus» sárga, hosszukás, magas cukor és szárazanyag tartalommal, földből könnyen kiszedhető, 100 kg. 56 kor. 100 kg. aluli rendelés 58 fill. kg.-ként. «Saccharosa» fehér igen magas cukortartalmu takarmányrépa 100 kg. 55 kor. 100 kg. aluli rendelés 57 fill. kg.-ként.

A vetőmagvak árai ab feladóállomás, (a termelőtagok Temes- és Torontálmegyei állomásai) plombált zsákokban, utánvétel mellett értendők.

Megrendelések

Zathureczky Károly

földbirtokoshoz.

Hegyközkovácsi, Biharmegye káldendők.

PETRY ÁRPÁD

órás és látszerész

Tarsoly és Risztó-cég mellett.

Amateur fényképészeti cikkek és felszerelések raktára. Legnagyobb látszerészeti üzlet. Orvosi rendeltetésekre is a legjobb és legolcsóbb kiszolgálás.

Helyi és vidéki telefon 181. sz.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 9.

Széchenyi-tér 2. szám.

Rimanóczy palotával szemben.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon száma 514.

Dusafalva községben mintegy 300 kis hold

legelő

bérbeadó. Értekezhetni: a

Polgári Takarékpénztár r. t.-nál
Nagyváradon. Telefon 11-95. sz.

Belépési felhívás.

Magyar Takarékszövetkezet

(Sas-palota I. emelet) megnyitotta

X. évtársulatát.

Az igazgatóság ezúton felhívja Nagyvárad város és Biharvármegye t. közönségét az új évtársulatba való belépésre. A belépés tetszésszerű üzletrész jegyzésével történik, melynek mindegyike után hetenkint 20 fillér fizetendő. Vidéki tagok a befizetéseket postai csekk útján eszközölhetik. Az új évtársulat 3 év eltelté után feloszlik s a tagok az általuk eként megtakarított tőkét a takarékpénztári kamatnál magasabb haszonrészeseledés mellett megkapják.

A szövetkezet tagjai befizetett tőkéjük 1/5 részét kölcsönvehetik.

A szövetkezet tagjaitól mulasztási illetéket nem szed. A fizetés megszüntetése esetén befizetett tőkéjüket minden levonás nélkül a következő évtársulatba átviszi.

Befizetések ünnep és vasárnap kivételével naponként délelőtt és délután a hivatalos órák alatt eszközölhetők.

Belépni szándékozók felkéretnek, hogy ezen szándékukat a Magyar Bank helyiségében Sas-palota I. emelet mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1914 január hó

Magyar Takarékszövetkezet igazgatósága.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

MEGNYILT! MEGNYILT!

Az
uj csipke, himzés,
harisnya áruház

Rákóczi-ut 5. szám.

Mielőtt szükségleteit beszerezné, győződjön meg róla, mert ilyen olcsón még nem vásárolt. Különböző újdonságok naponta érkeznek minden cikkben.

Tisztelettel

Friedmann Jenő

MEGNYILT! MEGNYILT!

KÉP-keretezések

Mahagoni, palisander, tölgy, dió, stb. színekben, olcsó árban készíttetnek **Szent János-utca 46.** a gyógy-
szertár mellett. ::

A jó bornak nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitűnő saját termésti borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta felvételnek.**

Ha tisztán kezelt jó minőségű és izléses

fűszer és csemegeárukat

előnyösen és jó kiszolgálás mellett óhajt beszerezni, keresse fel

Özv. Kádár Jánosné

elsősorú fűszer és csemege kereskedését, bor, pezsgő, délgymölcsök és cukorkák nagy raktára, kávé és tea közvetlen behozal.

Szuperfoszfát Műtrágya

Telefon 969. sz.

kapható 50 kilós zsákokban, szőlőföldek, és mindennemű veteményeknek javítására. 150-200 kilóval 80-100 korona értékű a terménytöbblet.

Kondor Dezső

cement, cementcső és fedéllemez üzlet.
Nagyvárad, Nagypiacz-tér 1. sz.

FIGYELEM!!!

Vajnovszky Ferencz

uri- és női cipész-üzlete,
Nagyvárad, Szaniszló-utca 55. szám.

Mértek utáni rendeléseket és javításokat olcsón, gyorsan és pontosan készít.

Lovagló, disz és strapa csizmák

minden kivitelben. Vidéki rendelésnél elegendő egy használt cipő beküldése.

Meghívásra azonnal megjelenek.

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság

Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 6-ik szám.

Részvénytőke 4.000.000 korona
Tartalékok 915.000 korona

Elfogad **betéteket** könyvecskékre, folyó (cheque) számlára és azokat a mindenkori pénzviszonyoknak megfelelő legmagasabb kamatláb mellett (naptól-napig) gyümölcsözteti.

Leszámítol **váltókat.**

Előlegeket nyújt **értékpapirokra.**

Építkezési és jelzálogkölsönöket engedélyez.

Törlesztéses-jelzálogkölsönöket nyújt 10-50 évi időtartamra a legelőnyösebb feltételek mellett.

Vesz és elad tőzsdén jegyzett értékpapirokat, beváltja a kisorsolt címleteket és szelvényeket díjmentesen.

Foglalkozik továbbá a bankszakma összes ágával.